

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra Ekonomiky

Teze bakalářské práce

Finanční analýza vybraného podniku

Miroslav Škarda

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Úkolem podniku je zajistit výrobu produktů k prodeji nebo poskytování služeb v tržním prostředí. Měl by stabilně fungovat a dosahovat svých cílů. Metoda zjišťující finanční kondici podniku je finanční analýza. Ta odhaluje vývoj jeho hospodaření a zjišťuje příčiny daného stavu. Nalézají silné a slabé stránky společnosti. Její výsledky jsou podkladem pro rozhodování managementu.

Cílem práce je zhodnotit finanční hospodaření vybraného podniku pomocí finanční analýzy za období 2009 - 2013.

Pro vypracování bakalářské práce byl vybrán podnik DZS Struhařov a.s., který je součástí holdingu RABBIT CZ a.s. a majoritním vlastníkem společnosti je RABBIT Trhový Štěpánov a.s.. Vybraná společnost patří mezi největší zemědělské podniky na okrese Benešov. Jedná se o moderní podnik zemědělské prvovýroby, který se soustředí na živočišnou a rostlinnou výrobu. Hospodaří na 4358 ha zemědělské půdy, z toho připadá 3584 ha na ornou. Počet kusů skotu je 2 261 a brojlerů 179 311. Roční produkce mléka činí 11 024 tis. litrů.

Klíčová slova: finanční analýza, podnik, likvidita, zadluženost, rentabilita, horizontální analýza, vertikální analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztráty

Cíl

Cílem bakalářské práce je za pomoci finanční analýzy zhodnotit finanční situaci vybraného zemědělského podniku DZS Struhařov a.s. za období 2009 - 2013. Závěrem budou shrnuty výsledky a uvedena možná doporučení k zlepšení hospodaření vybraného podniku.

Metodika

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část, kterou tvoří literární rešerše, popisuje obecně podnik, finanční analýzu, její metody a ukazatele podle odborné literatury. V praktické části je představen vybraný podnik DZS Struhařov a.s. a charakterizována jeho výrobní základna. Následuje hodnocení úrovně hospodaření, provedené na základě souboru vhodných ukazatelů finanční analýzy. Byly provedeny rozborů: absolutních, poměrových, rozdílových a souhrnných ukazatelů. Podkladové údaje pro výpočty jsou použity z účetních dokumentů společnosti tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow. Další informace jsou ze zpráv předsedy představenstva a jiných

vnitropodnikových dokumentů. Poměrové, absolutní, rozdílové a souhrnné ukazatele jsou v časové řadě 5 let. Závěrem práce je shrnutí výsledků a uvedení doporučení pro možná zlepšení hospodaření.

Závěr

Při horizontální analýze byl zjištěn permanentní růst stálých aktiv. Což se dá hodnotit pozitivně. Bylo to důsledkem růstu dlouhodobého hmotného majetku spojeného s nákupem strojů, pozemků a novými stavbami. S tím souvisí pokles oběžných aktiv, ale zásoby v posledních 2 obdobích měly stoupající tendenci. Tento fakt je negativním výsledkem. Pohledávky jakožto část oběžných aktiv klesaly. Znamená to větší přísun peněžních prostředků do podniku. Vlastní kapitál rostl postupně. Negativní je růst krátkodobých závazků v posledních letech, daný vlivem krátkodobých úvěrů v roce 2012. Úvěry byly použity zejména k nákupu pozemků. Dlouhodobé úvěry překročily hranici 100 mil. Kč pouze v roce 2009.

Vertikální analýza zjistila nárůst podílu stálých aktiv 69 % na celkových aktivech. Při poklesu oběžných aktiv, se zásoby pohybují stále kolem 20 %. Vlastní kapitál podniku je vždy 60% podílem na pasivech a to i přes výkyvný výsledek hospodaření. Tento výsledek je velmi pozitivní. Na cizích zdrojích se nejvíce podílejí dlouhodobé bankovní úvěry, které jsou spjaty s velkým nákupem pozemků a strojů v posledních letech. Hospodářský výsledek v podílu na tržby nikdy neklesl pod 2 % a v posledním roce překonal hranici 5%. Nejnižší hospodářský výsledek v roce 2009 byl ovlivněn krupobitím a špatným stavem zemědělského sektoru. Nejlepší výsledek v posledním roce byl dán vysokými výkupními cenami za mléko a nadprůměrnou úrodou obilí, jeho výkupní ceny, ale oproti roku 2012 výrazně klesly a hospodářský výsledek snížily.

Ukazatele rentability vlastního kapitálu a celkových aktiv se pohybovaly v hodnotách 2 – 5,5%, což nejsou příliš velké hodnoty. Hodnotu 6% překonal až návrat tržeb, což se dá hodnotit pozitivně.

Ukazatele aktivity mají nejednoznačný vývoj. Pozitivně lze hodnotit výsledky ukazatelů týkající se pohledávek. Obrat pohledávek se po 5 letech téměř zdvojnásobil, což je dáno jejich celkovým úbytkem. Negativně jsou hodnoceny ukazatele zásob a závazků. Obrat zásob záporně ovlivňuje zvyšující se jejich stav v posledních letech. Nárůst zásob v roce 2013 byl způsoben zvýšením počtu zvířat na konci roku. Doba obratu závazků

se za poslední 2 roky téměř nezměnila, ovšem oproti roku 2009 se zdvojnásobila. Závazky krátkodobé se zvýšily vlivem krátkodobých bankovních úvěrů získaných pro nákup pozemků.

Výsledky analýzy ukazatelů zadluženosti se mohou hodnotit velmi pozitivně. Kromě roku 2009 u ukazatele úrokového krytí jsou všechny výsledky v doporučených intervalech. Ukazatele likvidity mají negativní průběh. Okamžitá 1. stupně dosahuje velmi nízkých hodnot a likvidita není vůbec zajištěna. To je způsobeno malým stavem finančních prostředků v bankách a pokladně. Ukazatele pohotové 2. stupně v posledních 2 letech klesly pod doporučenou hodnotu. Jedná se o negativní vývoj, způsobený poklesem pohledávek a již zmíněným stavem finančních prostředků. U běžné likvidity je výsledek velmi pozitivní. Vysoké hodnoty klesly na doporučené v posledních 2 letech, likvidita plně zajištěna.

Ukazatele rozdílových ukazatelů mají neurčitý vypovídací charakter. Pozitivně se může hodnotit vývoj čistého pracovního kapitálu, který dokazuje přítomnost volného kapitálu. Ukazatel čistých pohotových prostředků dosahuje záporných hodnot a poukazuje, že podnik není schopen uhradit veškeré krátkodobé závazky.

Výsledky bankrotních modelů lze hodnotit pozitivně, protože hodnoty Altmanova Z - skóre jsou v oblasti šedé zóny a IN 95 je nad pásmem růstu. Naopak výsledky analýzy bonitních modelů se dají považovat za negativní. Výsledek IN 99 je v pásmu ničení podniku, což se musí označit za nevhodné a výsledek Kralickova rychlého testu je, že výnosová i finanční stabilita podniku mají stejný průběh a nachází se v horní části šedé zóny, oproti celkové situaci, která je v šedé zóně blíže problémům hospodaření.

Podnik má výhodu v odbytu hovězího a drůbežího masa, která jsou smluvně dodávána firmě JATKY ČESKÝ BROD a.s.. Tato společnost patří do holdingu RABBIT. Odbyt krmných obilovin je zajištěn též v rámci holdingu přes RABBIT Chotýšany a.s.. Nevýhodou je, že celá produkce mléka je dodávána společnosti MADETA a.s., která několikrát ročně dle svého odbytu upravuje výkupní cenu mléka. Je navrženo na ¼ části produkce najít jinou mlékárnu. Vzhledem k charakteru zemědělské výroby by měl podnik zejména v zimním období více využívat svých možných oborů podnikání v rámci poskytování služeb, např.: jeřábové a zednické práce, autodoprava a účetnictví. Podnik by měl snížit stav zásob a také urychlit splatnost závazků. Tento negativní stav, by mohl

porušit vztahy s dodavateli a tím přitížit chodu společnosti. Závazky jsou negativně ovlivněny pořízením 30 mil. Kč krátkodobého úvěru v roce 2012 spjatým s financováním koupě pozemků. Nákup pozemků a zemědělské půdy bude dle slov předsedy představenstva v následujících letech pokračovat. Pomáhá podniku snižovat částku za vyplácení nájmu a omezovat rozšiřování soukromých zemědělců v regionu. Nákup by měl být zajištěn pomocí dlouhodobých bankovních úvěrů jako v roce 2013, nikoliv krátkodobých, jako v roce předchozím. Dále by měl podnik navýšit stav krátkodobého finančního majetku, jeho nízké hodnoty mají negativní vliv na jeho likviditu, tu také negativně ovlivňují zmíněné krátkodobé závazky.

Celková situace podniku je stabilní, subjekt dosahuje mimo roku 2012 zvyšujících se zisků. Jeho chod je ovlivněn prodejem masa vlastníka RABBIT Trhový Štěpánov a.s.. Navržená opatření by měla podnik více stabilizovat a přinést mu lepší hospodářský výsledek v dalších letech.

Seznam použité literatury

- [1] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku. 2.*, aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [2] KOVANICOVÁ, Dana a Pavel KOVANIC. *Poklady skryté v účetnictví. Díl II, Finanční analýza účetních výkazů. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 1995, vii s., s. 218-504. ISBN 80-859-6707-3.
- [4] SYNEK, Miloslav a kolektiv. *Manažerská ekonomika. 2.*, přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2001, 475 s. ISBN 80-247-9069-6.
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd.* Praha: Grada, 2010, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [9] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2011, 246 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-3647-1.